

Het virtuele keyboardmuseum

Tien jaar lang is Spectrasonics bezig geweest met de ontwikkeling van Keyscape, een enorme library met 36 verschillende toetsinstrumenten. Met akoestische en elektrische piano's, Clavinets en nog veel meer. Kan Keyscape ook echt overtuigen?

door Peter van Leerdam > peter.v@interface.nl

Er gebeurt altijd iets bijzonders wanneer Spectrasonics een nieuw product lanceert. Vanaf de eerste aankondiging – meestal vol enthousiasme gedaan door oprichter en creatief directeur Eric Persing – tot aan het uitkomen van het product zijn de verwachtingen meestal hooggespannen. En het knappe is dat Spectrasonics deze verwachtingen tot nu toe altijd heeft weten te overtreffen. We zijn

benieuwd hoe dat zal gaan met Keyscape. Keyscape is een collectie toetsinstrumenten waarvoor Spectrasonics naar eigen zeggen alle uithoeken van de wereld is afgereisd om speciale, zeldzame exemplaren te vinden. Het betreft voor het overgrote deel gehamerde toetsinstrumenten, dus geen orgels, stringmachines of iets dergelijks. Een team van technici en ambachtslieden is jaren bezig geweest om deze instrumenten te restaureren en perfectioneren. De instrumenten zijn hierna compromisloos gesampled met een feilloos

oog voor detail (soms wel tot 32 aanslaggevoeligheidsniveaus en round robins) om het resultaat zo authentiek mogelijk te krijgen. Dit betekent wel dat de complete library zeer omvangrijk is. De volledige hoeveelheid data is 77GB (eigenlijk 200GB, maar de data zijn zonder kwaliteitsverlies gecomprimeerd). Voor livegebruik kun je ook kiezen voor de optionele uitgekilde versie van 'slechts' 30GB.

Naaldjes en viltjes

Na installatie is Keyscape als plug-in binnen je daw te gebruiken. We beginnen de tour bij de eerste patch in de patchbrowser: de Yamaha C7 vleugel; tevens de enige vleugel in deze library. Toch bevat Keyscape 21 patches van deze vleugel – van Pop, Rock, Indie tot Cinematic en zelfs Dark Score – allemaal met een compleet eigen karakter.

Na het laden van een patch, wat eventjes duurt, verschijnt een fraaie afbeelding van het betreffende instrument. Elk instrument heeft zijn eigen Custom Controls om specifieke parameters voor dat instrument snel te kunnen wijzigen: functies zoals character, reverb, eq, compressie, maar ook de mogelijkheid om release- en pedal noise in te kunnen mixen voor extra realisme.

De eerste noten die we spelen, overtuigen direct. De klank van de C7 is levendig en bijzonder muzikaal. Je hoort dat er veel aandacht is besteed aan het perfect op toon krijgen van de vleugel (waarbij zelfs met speciale naaldjes is gewerkt aan de dichtheid van het vilt op de hamers). Het is eigenlijk jammer dat Keyscape maar één type vleugel bevat. Hoe zou Spectrasonics een perfect opgenomen Bösendorfer hebben laten klinken? Deze keuze is echter wel begrijpelijk, want de C7 neemt maar liefst 14,6GB in beslag. Samen met de twee andere akoestische piano's – de Wing Tack en Upright Piano – is dit al bijna een derde van de totale library.

Power Synth

We vervolgen de tour met de elektrische piano's. Keyscape bevat een groot aantal klassiekers, waaronder de Fender Rhodes Classic Mark I, meerdere Hohner's, Wurlitzers en mijn persoonlijke favoriet: de Yamaha CP70 stagevleugel. De library herbergt verder nog een aantal bijzondere modellen, zoals de zeldzame Rhodes LA Custom E en de Weltmeister Claviset, de enige bekende Oost-Europese elektrische piano.

Ook bij de elektrische piano's verschijnen er een aantal Custom Controls, waaronder timbre, signal (d.i. of speakersignaal), tremolo en andere onmisbare modulatie-effecten, zoals chorus en phaser. Verder treffen we een mixfunctie aan, want de mechanische geluiden van onder meer de hamertjes die slaan tegen de tines (de metalen staafjes die zorgen voor het karakteristieke Rhodes-geluid), zijn apart opgenomen en kunnen afzonderlijk ingemixt

De instrumenten zijn compromisloos gesampled met een feilloos oog voor detail

worden. Maar hier blijft het niet bij. Spectrasonics heeft er ook voor gekozen om karakteristieke ruis van de elektronische circuits binnen de instrumenten en gebruikte versterkers vast te leggen. Met Noise kun je de mate bepalen waarin je dit wilt horen.

Keyscape zelf bevat dus al de nodige mogelijkheden om de sound te wijzigen. Maar echt interessant wordt het wanneer je de patches laadt in de Omnisphere Power Synth, het vlaggenschip van Spectrasonics. Je moet hierbij wel beschikken over de laatste Omnisphere 2-upgrade. Het is vervolgens mogelijk om de kracht van Spectrasonics' Steam Engine te gebruiken om de Keyscape-patches diepgaand te editen, alle effecten binnen Omnisphere te gebruiken of meerdere sounds te stapelen (uiteraard ook met Omnisphere-patches) of te splitsen in Live mode, Stack mode of Multi mode. Of gooi eens een vleugel door de arpeggiator.

Liefdevol

We zijn nog lang niet klaar met onze tour. Voor funky repertoire zijn een paar Clavinets opgenomen die vooral uitblinken in het gebruik van wahwah- en amp-simulatie. Je kunt daarbij kiezen uit meerdere versterkersettings: van clean en crunch tot overdrive. Verder vinden we er belltone keyboards (Celeste, Chimeatron, Dulcitone), mini- en speelgoedpiano's, key-bassen, plucked keyboards (clavecimbel, dolceola) en hybride piano's waarbij twee instrumenten uit Keyscape zijn samengevoegd om verrassende combinaties te creëren. En als je een aantal karakteristieke sounds uit de jaren tachtig en negentig wilt horen, dan bevat de library ook nog een aantal Roland-klassiekers, de MKS-20 Digital Piano, de MK-80 Digital Rhodes en de Crystal Rhodes uit de JD-800.

Als laatste nog even speciale aandacht voor de Harmochord, een elektrisch harmonium met een klank die vergelijkbaar

INFO
 • **prijs:** excl. \$ 399,- (download) incl. € 349,- (boxed)
 • **distributie:** Spectrasonics online, info@spectrasonics.net
 • **internet:** www.spectrasonics.net

SPECIFICATIES
 • library met meer dan 500 patches, 36 instrumentmodellen en hybride 'duo' patches
 • uitgebreide multisamples met tot 32 aanslaggevoeligheidsniveaus, round robins, et cetera
 • systeemruis, pedal noise en release noise voor extra realisme
 • authentiek gemodelleerde versterkers en effecten
 • verkrijgbaar als download (77GB) of in doos (usd-drives-editie)
 • optionele Lite-installatie (30GB) voor livegebruik
 • volledige Omnisphere 2-integratie
 • 64-bit au/vst/axx-plug-in

is met een accordeon. Dit sfeervolle instrument loopt over van de bijgeluiden. De klikjes, het blazen van de elektrische blower en andere imperfecties zorgen voor een intieme, realistische sound. Je hoort gewoon hoeveel aandacht Spectrasonics heeft besteed (ik zou haast de term 'liefdevol' gebruiken) aan de perfecte reproductie van het origineel.

Het liefst zouden we alle instrumenten uitgebreid de revue laten passeren, want Keyscape zit echt boordevol unieke en bijzondere exemplaren. En achter elk keyboard zit een verhaal. De herkomst, de restauratie, de klankopwekking, overige bijzonderheden; het is allemaal terug te lezen op de Spectrasonics-website. Hier kun je ook luisteren naar een flinke collectie audiofragmenten – ingespeeld door beroemde toetsenisten – om de klankrijkdom van Keyscape zelf te kunnen beoordelen.

Conclusie

Je vraagt je haast af waarom Spectrasonics ervoor kiest om een collectie toetsinstrumenten uit te brengen. Er zijn al zo veel vergelijkbare producten op de markt, dus wat voegt dit nog toe? Maar toen ik Keyscape eenmaal uitgebreid gehoord had, was ik overtuigd. Keyscape roept hetzelfde gevoel op als wanneer je op het origineel aan het spelen bent. De diepte, details, imperfecties en bijgeluiden; alles klopt. Keyscape is dan wel een virtual instrument, maar wat mij betreft mag je de term 'virtual' gerust achterwege laten. ■

HET OORDEEL

- + • klinkt absoluut fantastisch
- + • bevat een aantal unieke instrumenten
- + • custom controls bij elke patch
- + • integratie met Omnisphere 2
- • 'slechts' 1 type vleugel in library
- • laden van de grote patches duurt even

Gesampled instrumenten

- LA Custom C7 Grand Piano
- Wing Upright Piano
- Wing Tack Piano
- Rhodes Classic Mark I
- Rhodes LA Custom
- Vintage Vibe Electric Piano
- Wurlitzer 140B
- Wurlitzer 200A
- Electric Grand CP-70
- Hohner Pianet M
- Hohner Pianet N
- Hohner Pianet T
- Weltmeister Claviset
- Celeste
- Chimeatron
- Dulcitone
- Hohner Clavinet C
- Clavinet/Pianet Duo
- Vintage Vibe Vibanet
- Clavichord
- Dolceola
- Electric Harpsichord
- Mini Student Butterfly Piano
- Rhodes 1946 Pre-Piano
- Toy Piano Classic
- Toy Piano Glock
- Toy Piano Grand
- Toy Piano Saucer Bell
- Harmochord
- Rhodes Piano Bass
- Vintage Vibe Tine Bass
- Weltmeister Basset 1
- Weltmeister Basset 2
- MKS-20 Digital Piano
- MK-80 Digital Rhodes
- JD-800 Crystal Rhodes